

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Sanja Pavlović, Olivera Milošević i Zlata Kureš, na sednici održanoj 27. 2. 2025. godine jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom “UZNEMIRUJUĆ SNIMAK IZ RAKOVICE! Opozicija u političke svrhe koristi devojku sa posebnim potrebama, ona doživela napad! (VIDEO), objavljenim 24. januara 2025.godine, portal “Informer.rs”

1.prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks i da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2.prekršio je tačku 2 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi novinara/novinarki da neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje,

3. prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojoj novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla i dužni su da poštuju i štite prava i dostojanstvo dece, žrtava zločina, osoba sa invaliditetom u drugih osetljivih grupa,

4.prekršio je i tačku 1 Poglavlja VI (Poštovanje i zaštita privatnosti), po kojoj su novinari/novinarke obavezni da poštuju privatnost ljudi o kojima pišu.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Jana Paunović je žalbu Savetu za štampu podnela zbog teksta u okviru kojeg je prikazan i video snimak sa protesta u Rakovici, na kojem je ona, a koji je “Informer” opisao kao “uznemirujuć”. Navela je da je niko iz te redakcije nije kontaktirao, već su zaključke o njoj, njenom invaliditetu i događaju doneli sami, kao i da je na protestu bila samostalno i u potpunosti svojom voljom. “U jednom trenutku okliznula sam se i pala, nakon čega su mi ljudi u blizini pomogli da ustanem i zatim sam nastavila mirno da protestujem. Nisam doživela nikakav napad, priroda

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

mog zdravstvenog stanja nije takva da može da izazove nagla pogoršanja i napade bilo koje vrste”, istakla je, između ostalog, u žalbi. Žaliteljka je naglasila i da je portal u tekstu građane i građanke okupljene na protestu nazvao “antisrpskim huliganima”, a nju “osobom sa posebnim potrebama”, tvrdeći da na snimku “doživljava napad”, te da se na taj način, osim političkog targetiranja okupljenih na protestu, uključujući i nju, zaključuje i o njenom invaliditetu i intelektualnim sposobnostima, uz korišćenje potcenjujuće i diskriminatorne terminologije.

Redakcija portala “Informer.rs” nije odgovorila na žalbu.

Po oceni članova Komisije za žalbe, spornim tekstom i naročito objavljivanjem snimka prekršene su brojne odredbe Kodeksa novinara i novinarki Srbije. Redakcija je, na osnovu snimka, bez ikakve dodatne provere, zaključila da je Janu Paunović neko „doveo“ na protest, kao i da je opozicija koristi u političke svrhe. Žaliteljka je, po mišljenju Komisije, potpuno u pravu kada ukazuje na to da se ovakvim izveštavanjem čitaocima sugerise da osobe sa invaliditetom ne mogu da rasuđuju i samostalno formiraju političke stavove, što podrazumeva i odluku o učešću na protestu, već mora da ih je neko “doveo” i zloupotrebio”.

“Informer.rs” je time prekršio odredbe poglavlja Istinitost izveštavanja, koje novinare obavezuju na tačno, objektivno i potpuno izveštavanje u skladu sa profesionalnim standardima i na pravljenje jasne razlike između činjenica, s jedne, i komentara, pretpostavki i nagađanja s druge strane.

Izveštavajući na ovakav način, portal je prekršio i tačku 1 poglavlja Poštovanje dostojanstva, koja zabranjuje svaku diskriminaciju, kao i tačku 2 istog poglavlja, koja novinare obavezuje da poštuju i štite prava i dostojanstvo, između ostalog, osoba sa invaliditetom i drugih osetljivih grupa.

Komisija takođe veruje da je žaliteljki, objavljivanjem snimka na kojem je prepoznatljiva, povređeno dostojanstvo, ali i privatnost, i to ne samo kao osobe sa invaliditetom. Snimak prikazuje situaciju koja bi bila ponižavajuća za svaku osobu koja bi se u njoj našla i mediji nikako ne bi smeli da objavljuju takve snimke, niti da ih prenose sa društvenih mreža. Za objavljivanje snimka, koji portal označava kao “uznemirujući”, ne postoji nikakav opravdan razlog, niti interes javnosti. Komisija je zbog toga odlučila i da je prekršena tačka 1 poglavlja Poštovanje i zaštita privatnosti.

Portal je, ocenili su članovi Komisije, prekršio i tačku 2 poglavlja Odgovornost novinara, budući da koristi retoriku koja može podsticati na diskriminaciju, nazivajući učesnike protesta “antisrpskim huliganima”.

Beograd, 27. 2. 2025.

Predsedavajući

Zlatko Čobović

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs